

Kunsti- ja arhitektuurimaailma võimalikud kokkupuutepunktid

Olen Eesti Kunstnike Liidu liige (1994) ja juhin Kujunduskunstnike Ühendust. Kandideerin Eesti Kunstnike Liidu asepresidendi kohale Maarin Ektermanni kutsel, kellega koos oleme kohtunud pea kõigi EKLi alaliitude juhatustega. See on olnud väga inspireeriv kogemus, mida silme ees hoida ning samuti mõtteline joon, kust edasi minna ühisosa leidmisel.

Valdkondade ühendamise. Minu kandidatuur on ajendatud pikaajalisest kogemusest arhitektuuri- ja kunstiväljal, siit on välja kasvanud huvi leida kireva kunstimaailma ja asisema ruumilise keskkonna vahel kokkupuutepunkte ja ühisosa. Tunnen, et väarika ajalooa Kunstnike Liit on hea partner tormiliselt muutavas linnaruumis, kus kohtuvad erinevad ootused esteetiliste kogemuste ja praktiliste vajadustega (arhitektuur, maal, skulptuur jt). Mida ma täpsemalt silmas pean?

Ruumikogemus. Olen ruumikunstnik ja -uurija, keda huvitavad ajaloolised hooned, nende muutuv füüsiline ja sotsiaalne roll kaasaegses ruumikultuuris. Loomepõhise uurimusega hoonete ümbermõtestamise teemal kaitsesin teaduskraadi Eesti Kunstiakadeemias, kus käsitlesin muuhulgas olulisi maamärke nagu Tallinna linnahall, Pärnu mudaravila jm. Reaalsus ongi see – nagu viimaste arhitektuuri preemiate jagamisel selgus –, et eranditult kõik laureaadid tegelesid võluval moel arhitektuuri taaskasutusega. Näen siinkohal võimalust luua nendes ägedates hoonetes ajutisi näituse- ja galerii ruume kunstnikele, sest juba ammu ei mahu kunst “valgesse kuupi”. Uhked avalikud ruumid igapäevases kasutuses võiksid pakkuda inimestele (meile kõigile) kunsti- ja ruumikogemust ka ilmtingimata muuseumi jõudmata. Hoolimata EKL-i olemasolevast väärtuslikust varast, puuduvad paljudel kunstnikel hädavajalikud laopinnad, demokraatlikud ühisstudiod ja pop-up näitusepinnad, näen võimalust luua ruumide vahekasutust koos kõigi loominguliste huvilistega kasutult seisvates ruumides, endistes tööstushoonetes jm. Loodan siinkohal toetuda laiapõhjalisemalt ka oma praegusele töökogemusele Tallinna muinsuskaitstes.

Dialoog. Olen avatud suhtleja ja koostööpartner, hindan eesmärgipärast tegevust. Kutsutud EKA-sse külalisprofessorina juhatama sisearhitektuuri osakonda töötasime välja õppekavad, mis annavad nüüdsest ülikooli lõpetajatele erialase kutsekvalifikatsiooni (st tööd ja leiba) väärtustades haridussüsteemi toimivas professionaalses praktikas. Praktikuna olen loonud interjööre tihedas dialoogis tellijate, arhitektide ja ruumi kasutajatega. Rahvusvahelise poliitilise ruumiloome kogemuse olen saanud Eesti EU Nõukogu Eesistumise ruumide loomisel Tallinnas Kultuurikatlas ja Brüsseli eurokvartalis (2017), samuti Tallinna Linnahalli kuraatori projektiga Veneetsia Arhitektuuribiennaalil. Olen pikalt töötanud Euroopa Nõukogu Sisearhitektide erinevates töögruppides. Praegu valmistame koos kolleegidega ette Eesti nais-ruumikunstnike näitust möödunud sajandi modernismi ajastust.

Jagatud võimalused. Kodusaarel Hiiumaal oleme asutanud Vaikla studio (1990) loomejõududega Kordoni kunstiresidentuuri (2018), kus kohtuvad loovisikud nii kunsti- kui arhitektuuriväljalt Eestist, Ukrainast ja kaugemalt maailmast. Usun, et loomeresidentuurid on tõhusaks toeks kunstnikele regionaalpoliitika kontekstis tänapäevases hapras ja kiirustavas maailmas. Kunstnike Liidu juhatuses loodan rakendada seniseid kogemusi laiemalt, toetada kunstnikke ning leida ühisosa traditsiooni ja muutuva kunstimaailma vahel. Ootan huviga võimalusi edaspidisteks kohtumisteks.

Lugupidamisega,
Tüüne-Kristin Vaikla